

Datum

2019-02-22

Vår referens

Kajsa Gustafsson

Enhetschef

Kajsa.Gustafsson@malm.se

Tjänsteskrivelse**Förslag till kommunfullmäktige om revidering av arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente
ASN-2019-998****Sammanfattning**

Den 1 juli 2019 träder lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter i kraft och en tillståndsplikt införs för försäljning av tobak. Samtidigt upphävs idag gällande tobakslag och lagen om e-cigarett och påfyllningsbehållare. Med anledning av ikraftträdandet behöver 24 § i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente revideras. En ny lydelse föreslås som klargör att arbetsmarknads- och socialnämnden förutom att ansvara för handläggning av alkoholservingstillstånd, även ansvarar för handläggning av ärenden avseende försäljningstillstånd för tobak. Vidare krävs ett förtydligande att tillsynsansvaret omfattar såväl försäljning av tobak som försäljning av det som i lagen definieras som ”liknande produkter”, dvs. e-cigarett med och utan nikotin, påfyllningsbehållare med nikotin, örtprodukter för rökning och övriga i lagen definierade produkter. Arbetsmarknads- och socialnämnden har idag, genom tillståndsenheten, en organisation för att hantera anmälningar och utöva tillsyn enligt gällande tobakslag och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Någon anledning att utifrån den nya lagstiftningen ändra ansvarsfördelningen har inte framkommit.

Den 1 januari 2019 trädde en ny spellag (2018:1138) i kraft och lotterilagen upphävdes. På grund av ikraftträdandet av spellagen fordras en ändring av 25 § i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente. Eftersom arbetsmarknads- och socialnämnden även yttrar sig enligt lagen om anordnande av visst automatspel (1982:636), föreslås ett tillägg av denna lag i skrivningen i 25 § i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna förslaget till ändring av nämndens reglemente 24 § med anledning av ikraftträdandet av lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna förslaget till ändring av nämndens reglemente 25 § med anledning av ikraftträdandet av spellagen (2018:1138).

Beslutsunderlag

- G-Förslag till kommunfullmäktige om revidering av arbetsmarknads- och socialförvaltningens reglemente

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-03-06

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-03-14

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-03-28

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet*Lagen om tobak och liknande produkter*

Den 1 juli 2019 träder lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter i kraft. Samtidigt upphävs idag gällande tobakslag (1993:581) och lag (2017:425) om e-cigarett och påfyllningsbehållare. Flertalet av bestämmelserna i tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare förs i sak oförändrade över till den nya lagen. Det införs därtill en tillståndsplikt för handel med tobak, detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel.

Enligt arbetsmarknads- och socialnämndens gällande reglemente 24 § ansvarar arbetsmarknads- och socialnämnden för handläggning av ärenden gällande alkoholservingstillstånd och försäljning av folköl, tobak samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare och är lokal tillsynsmyndighet enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Kommunen ska, med anledning av ikraftträdandet av den nya lagen, ta emot och administrera ansökningar och fatta beslut i ärenden om försäljningstillstånd för tobak. Av 5 kap. 1 § lagen om tobak och liknande produkter framgår att endast den som har tillstånd får bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror. Vidare framgår att tillstånd endast får beviljas om ett krav om lämplighet är uppfyllt, 5 kap. 2 § lagen om tobak och liknande produkter, vilket ska prövas av kommunen. Tillstånd för detaljhandel meddelas av den kommun där försäljningsstället är beläget och tillstånd för partihandel meddelas av den kommun där företaget har sitt säte, 5 kap. 3 §. Gällande e-cigarett och liknande produkter kommer någon tillståndsplikt inte att införas. Kommunen ska fortsatt utöva den omedelbara tillsynen över att reglerna efterlevs både vad gäller de produkter (tobaksvaror) som omfattas av tillståndsplikten och de produkter som inte omfattas av tillståndsplikten (liknande produkter).

Lagen om tobak och liknande produkter ålägger kommunen nya uppgifter. Utöver handläggning av ärenden om försäljningstillstånd gällande detaljhandel, ska kommunen ansvara för handläggning av tillstånd och utöva den omedelbara tillsynen över partihandlare. Kommunen ska även utöva den omedelbara tillsynen över produkter i lagen benämnda "liknande produkter". Med begreppet avses förutom e-cigarett och påfyllningsbehållare vilka sedan lagen om e-cigarett och påfyllningsbehållare trädde i kraft faller under arbetsmarknads- och socialförvaltningens tillsynsansvar, örtprodukter för rökning, vattenpipor och "njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak". Någon tillståndsplikt införs som framgår ovan inte för omnämnda liknande produkter. Det bör dock framhållas att vattenpipor med tobak inkluderas i begreppet tobaksvaror och omfattas av tillståndsplikten. Det förefaller naturligt att arbetsmarknads- och socialnämnden som redan

ansvarar för tillämpningen av reglerna om försäljning och tillsyn enligt idag gällande tobakslag, ska vara den nämnd som ansvarar för reglerna om tillståndsplikt och de nya uppgifter som åligger kommunen enligt lagen om tobak och liknande produkter som omnämns ovan. Någon anledning att utifrån den nya lagstiftningen ändra ansvarsfördelningen har inte framkommit.

Dagens lydelse av 24 § i arbetsmarknads- och socialförvaltningens reglemente är:

”Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för handläggning av ärenden som gäller alkoholservingstillstånd och försäljning av folköl, tobak samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Arbetsmarknads- och socialnämnden är lokal tillsynsmyndighet enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter.”

Med anledning av ikraftträdandet behöver 24 § i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente revideras. En ny lydelse föreslås som förtydligar att arbetsmarknads- och socialnämnden förutom att ansvara för handläggning av alkoholservingstillstånd, även ansvarar för handläggning av ärenden som gäller försäljningstillstånd för tobak. Vidare krävs ett förtydligande att tillsynsansvaret omfattar såväl försäljning av tobak som försäljning av det som i lagen definieras som ”liknande produkter”, dvs. e-cigaretter med och utan nikotin, påfyllningsbehållare med nikotin, örtprodukter för rökning och övriga i lagen definierade produkter.

Arbetsmarknads- och socialnämndens tillsynsansvar omfattar sedan tidigare inte rökfria miljöer, ett ansvar som åvilar miljöförvaltningen. Ingen ny fördelning föreslås, däremot en precisering av skrivningen i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente för att ytterligare förtydliga nämndernas respektive ansvarsområden. Det föreslås att nyckelordet försäljning läggs till i skrivningen avseende nämndens omedelbara tillsynsansvar. Arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente, § 24, föreslås genom ändring få följande lydelse:

”Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för handläggning av ärenden som gäller alkoholservingstillstånd och försäljningstillstånd för tobak, samt för försäljning av övriga produkter som omfattas av lagen om tobak och liknande produkter och för försäljning av folköl enligt alkohollagen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden är lokal tillsynsmyndighet enligt alkohollagen och gällande försäljning av tobak och övriga produkter enligt lagen om tobak och liknande produkter.”

Spellagen

Den 1 januari 2019 trädde en ny spellag (2018:1138) i kraft och lotterilagen upphävdes. På grund av ikraftträdandet av spellagen fordras en ändring av 25 § i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente, där det idag stadgas att arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för att lämna yttranden enligt lotterilagen och lotteriförordningen. Lotterilagen och lotteriförordningen upphävdes den 1 januari 2019.

Av 3 kap. 3 § spellagen framgår att licens krävs för att tillhandahålla vissa spel, vilka framgår av lagen. Av 3 kap. 11 § spelförordningen (2018:1475) framgår att kommunen där spelet ska tillhandahållas, innan en ansökan om licens att tillhandahålla spel på värdeautomater på andra platser än på ett kasino beviljas, ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för yttranden enligt lotterilagen.

På grund av ikraftträdandet av spellagen föreslås en ändring av 25 § arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente. Det föreslås att lotterilagen ersätts med spellagen i skrivningen och att lotteriförordningen tas bort utan att ersättas.

Eftersom arbetsmarknads- och socialnämnden även yttrar sig enligt lagen om anordnande av visst automatspel (1982:636) föreslås ett tillägg av omnämnd lag i skrivningen i 25 §. Enligt 3 § lagen om anordnande av visst automatspel krävs tillstånd för att anordna automatspel eller att under vissa förutsättningar ställa upp en spelautomat. Tillstånd får inte meddelas utan att Polismyndigheten och berörd kommun har hörts i ärendet. Spel enligt lagen om anordnande av visst automatspel kan avse till exempel flipperspel.

Det föreslås att arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente § 25 ändras till följande lydelse:

”Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för att lämna yttranden enligt spellagen och enligt lagen om anordnande av visst automatspel.”

Ansvariga

Rebecca Bichis Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef